

ADMINISTRATIE
KAMP
ZEIST,
ALLE DAGEN

VAN
9 tot 11u.
BARAK 25.

De Kampbode

OPSTELRAAD

C. DEROUX

K. QUINTENS

A. VERBIST

E. WÈVE.

Moed in Lijden

Door Korp. Daan H. Boens.

Zoo er veel moed ligt in het standvastig zijn en volharden in een strijd, komt deze moed tot de wonderenswaardige gezskracht, wanneer het geldt de gewonnen gedachten te verklaren, en ze ten uitvoer te brengen.

Het uitwerken van zijn eigen bewustzijn is dus een natuurlijk gevolg van het smarte-leven, waar wij rotz-vaste boven graven. En wat zie ik weer! Een machtige beweging door heel Europa stroomen. De kleine volkeren, naar hun vrijheid trachtend, willen los van de bevoering der groote moegendheden.

" Een volk heeft vrede, wen het niet meer anderen ducht,
" en de anderen leven voor den vrede-zelf op de aarde."

Ik zie de broederlijkheid van volk tot volk gaan, — en die zucht naar vrijheid rijzen in de wandschoone gedaante van een duurgamen vrede.

Of het een waan is, het feit is daar. En de democratische gang der tijden zal een betere uitproef vinden in al het roode onschuldige bloed der mannen dan ooit diplomatische dialactieken het zonden kunnen verbergen hebben.

Overal ruischt een zucht naar wedergeboorte.

" De mensch is niet geboren voor maardsche smart.
" Ik heb met geest en lijf, ook zoo onjuist geboden,
" en heb gezworen en geklaagd om 't krijshend hart,
" geboekt om menschen, goden en de vrede aanbieden,
" Dat ik omkeer de velden, waar het horen ruischt,
" en om de wegen, waar de levens op verglijden.

" en om die steden, land en zee,
" Die woedend brandt,
" zoo 'n eenwige brede-kroon,
" Die jonge wil belijden."

De menschen zullen ons leiden, zonder vreemde plocht, tot broederlijke steden. Het is een verrijzenis, die in de harten leeft. Het doet zie goed, na al het ruwe dat wij doorleiden, na al die stormen en die branden, bij al die roode puinen, waar bloed aan kleeft, te droomen van een vriendenhand, die men zonder argwaan drinkken indig, guld en openhartig.

" Ik tel de bloemen, die mijn wegen blij ontmoeten,
" en meng mij in hun geve, en steel hun bonte kroon,
" ik droom, dat telkens ik een minne bloeme gaete,
" in de aarde zelve kus, die mensdelijk is en schoon."

De haat is mitgevlamd. Hij beminnen alles hartochtelijk. Liefde is hun diep-mensdelijk bewustzijn geworden. En die alles omvattende liefde warte met den moed, alles te doorstaan, alles te willen afzien, om betere goedheid van latere volken.

Zelfs om nu nog te beminnen, en zoo te beminnen, moet men een heldhaftigen moed bezitten, moet men inderdaad groot zijn.

Zoo is ook door de eenen, groot de kunst! Alhoewel de kunst niet steeg tot het synthetisierend weergeven van bezen oorlog, misschien wel omdat kunst groeit door een temperament, en de temperamenten verschiltend in dien strijd staan, en verschiltend door worden aangedaan — toch leeft steeds voort de schoonheid, als een roze boven al de doornen van het leven.

Dichters, schilders, beeldhouwers, zelfs komponisten, die tot het volk trachten te dringen, zie ik om mij heen staan, en ik gaet in hen het roet-leven van wat de mensch kenmerkt: het Ideaal.

Geïnteressanten worden geopend, in alle hoeken van de beschafde wereld — en ons Vlaamsch Kunst-leven dringt wel het beste door, omdat het zoo wonderbaar frisch troont op al de grauwe hoopen steenen van ons vermoord land.

De landen, in Nederland, in Zwitserland, in Frankrijk, zelfs in Amerika, werden lange schilders en beeldhouwers bezwet.

De ziel van Vlaanderen sterft nooit!

En nieuwe schaar kunstenaars leeft op in de ijzerloopgraven. Jong zijn ze allen (de oudsten tellen geen dertig jaar) en wat ze nu ook geven kunnen is slechts een leids voor latere rijpheid.

Ooch het staat vast, dat het schoone rijst uit de smarten, en dat de zielen vol liefde, niet geboren werden voor dood, maar leven, levende kracht scheppen willen.

Althet G. Larsson, in zijn Geschiedenis der Fransche letterkunde, zeg ik, dat: "in de nieuwe inspiratie een betrachting licht het romantisme, naturalisme en het symbolisme te synthetiseren, ten einde heel het leven weder te geven, heel de menscheit uit te drukken. De ziel onder de vormen van het leven zoekend, en de diepe ik-heid uit te spreken, en, godsende, de aspiraties van het hedendaagse maatschappelijk of godsdienstig bewust-zijn in den vereenschten vorm op te stellen."

Daer kan men dit nagaan in het werk Vergenen, die stijdend metterdaad, tevens hunne kunst-roeping te volbringen meenen.

Zij doen loopgravenperiodes, zwelven, als ieder soldaat om hen, en waarvan zij de beste vrienden zijn, — solen mede langs de puinen, leven in puinen, in dood en vernieling, hebben nooit en het geluk in een gezellig kamertje, bij lampe-licht, een beleefde versje of in een mooi-verlicht atelier een door-dacht en door-rijpt tafereel te scheppen.

(Wordt vervolgd.)

Futurisme

Door het geroezumes en gestommel rehoof hij voort, langs de zwarte barakken, die in den da-
wenderen zonnebrand te trillen stou-
den. Hier en daar groepjes man-
nen, neergedrukt, gelaten, Rond
sprekend van voedselmoed en houn-
gen; boven hunne hoofden speelden
karakterelende vinders en onnoo-
zels vliegen, in 't meerspiralende
licht, maar 't ging hen niet aan.

Het Kamp gelijkt een
ontzaglijk klooster, waar de kloos-
terlingen leven in boetedoening en
versterking. Al maar door gaan
de geïnterneerden hun euzamen
gang, en steeds wegender strukt
de lucht. 't Het hart hongert, en
de maag hongert, en hongert wordt
nooit een gewoonte.

Dez achterswaardige
mensen hebben over geestdrift en
volharding gesproken, maar geest-
drift is niet onmisbaar om te
volharden. "Wie lang niet geest-
driftig meer is, volhardt toch
geestdriftig, en hoewel bewande-
len niet droevige haantjes en
gaan nochtans die wegen."

Daar lang gewichtig
zwijgen begon Abaguis.
"Er wordt in de laatste dagen
meer veel gesproken en geschreven
over Nederland. Nederland, het land
der Keltische sagen, waar bij het
volk, alle werkelijkheid sage
wordt, alle sage werkelijkheid.
Denk maar even aan al de ver-
haaltjes gegroepend rond 't Con-
nell's geboorte, leven en werk.
En... 't het is zoo begrijpelijk,
dat al de sympathie van ons
Vlamingen naar Nederland gaat.
Nederland herdenkt met evenveel
pieteit den slag bij Clontarf, als
wij Vlamingen den Gulden-sporen-
slag.
Breydel en de Coninck - Broun
Brounha.

In 1014 bevocht het
Keltische volk, onder aanvoering
van Brian Borumha, den zijde,
die hun de vrijheid bracht, vrij-
heid, die ze later weer verloren,
maar welke ze na een periode
van geestelijke en stoffelijke ver-
arming, in een heropleving
van nationaal bewustzijn weer
betraachten.

In 1914 zou Nederland
Feest vieren, het zou den dag her-
denken, dat negen honderd jaar
 geleden, het Noorsche juk werd
afgeschud. En thans... Het men-
schelijk genood is een tempel waar
veel in gevreesd wordt.

Vlaanderen 1302
Nederland 1014

Maar aan het eind der
11^e eeuw, moest Nederland zich op
genade of ongenade aan de legers
van Hendrik X overgeven, en pas
later kreeg het den genaderlag. En
dan? Oek, hoe is het ten onzent
gegaan? Moet de Keltische taal word
de Keltische cultuur prijsgegeven,
werden de Keltische tradities in den
vergeethoek geduwd. Gelijk bij ons,
werd er een muur gebouwd tus-
schen den hoogen stand en de
gezorde burgerij eenzijds en het
volk anderzijds. De ellendige land-
voerstanden waren oorzaak van
verarming, en de emigratie naar
Amerika begon. 't Het ge oet
ouze "Franschman", den trein
zijn opstappen om, ver van huis,
werk te gaan zoeken in den
vreemde? O, er ligt iets pijnlijks
in deze herinneringen. Denk eens,
aan wat Vlaanderen en Nederland,
een rijk gewest en een rijk land,
zijn, en wat ze zouden kunnen
zijn. Licht er niet iets tragisch in?

Leker, voor den oor-
log was er reeds verbetering. Maar
met enkele maatregelen is alle
wel niet verholpen. 't Het verval
is diep, en veel moet er nog ge-
werkt worden, ten eerste veel aan
de versterking van het nationale
besef van eigenwaarde.

Wanneer zullen Nederland
en Vlaanderen hun vroeger plaats
innemen, in de beschaafde wereld?
H. Q.

VLAAMSCHE STUDIEKRING

Woensdag 29 Mei gaf de
Vl. St. een buitengewonen Vinder-
avond.

Er was roeving afwisseling
in het programma, doch de uit-
voering ervan was prachtig, en
schonk den aanwezigen een genot-
vol feest.

't Het oekert vooral ver-
dient in aanmerking genomen
voor de menigvuldige uitvoerin-
gen van heertlike stukken muziek,
o.a. "De gouden Regen", variatie
voor Klarinet door Bonillon,
waarin de H. Edm. J. Bruylbroeck
zich onderscheidde als solist en
guldhartig werd toegesproken door
gansch de zaal. De liederen
gezongen door het volk, werden
geleid door den H. Fr. Arriens en
P. Allaert die de piano hield.
Ook de poas kregen we het blijspel
- éénakter - "Hij komt vrijen",
door den vriend J. Van Gestel,
dat met veel succes werd opge-
voerd door de spelers van het
Vlaamsche toneel.

In de rolbezetting troffen
we aan de J. J. Rock als ren-
tenier Felix Van Ebbrechts,

H. Cartels, zijn zoon August, P.
Servius, Lora zijn dochter;
H. Gummie, Maria zijn nicht;
J. Meysmans als Karel van Zwam,
Felix vriend en L. De Nul als
Florent, zijn zoon. Verder de J. J.
H. Riellants in de rol van
Edouard, vriend van August en
L. Lammert, huisknecht van
Felix van Ebbrechts.

't Het stuk is, om kort
te gaan, nogal goed. 't Het blijft op
sommige punten wel wat in
gebreke aan geestigheid en dik-
wijls geven de uiteenlopende,
onsamenhangende gesprekken den
indruk van een beetje gemis aan
logica. Doch over het algemeen
moeten we den schrijver geluk
wenschen met zijn eersteling en
toedeven dat het buiten onze
verwachting is geweest.

A. O. Jb.

Kamporders

23 Mei 1918.

Van af 24 Sr. wordt
dagelijks om 10 uur n.m. avond-
appel gehouden door den baraks-
commandant in zijne barak;
door den opzichter van de wech in
de onderofficierskamers der af-
deeling.

23 Mei 1918.

Der afdeeling worden
6 barbiers aangesteld.

23 Mei 1918.

Wegens het betrekken
van een tentenkamp en het houden
van schietoefeningen wordt aan
geïnterneerden het betreden van den
zandweg ten Zuiden van den
tractweg Utrecht - Amersfoort,
tusschen H.M. palen 853 & 862 (langs
boschrand) verboden.

DE HOOP

Mijn lievende lotgenoten,
kent gij wel de bloem, die altoos
leeft als alle andere reeds verdroogt
of vertreden zijn? Die bloem, welke
zoo voorkomend en eeuwig den
eenvormigen levenskrans versiert,
zonder den welke bijna alles zonde
omgeven wezen met een onoor-
zichtbare donkerheid, die bloem,
welke gedijt op den bijna vagen
grond der armoede, verbriet, einde-
looze zorgen en zielangst, die

blanke bloem, welke nog bloeit op haar zwakken stengel aan het bed eens stervenden, die afgeknaakt nog buitelt voor het oog van den reddeloozen varensengel.

Als wanneer wijzelven of anderen de bloemen van ons tijdelijk geluk verbroken hebben, of wanneer zij door onbegrijpbare wegen der Voorzienigheid, trots al onze zorgen verlessen en weghwijven, dan nog ontkiemt uit de proevenaarde die ruinen van ons geluk, deze bemoedigende bloem des levens: met name de hoop, alsdan komt deze, gelijk waar wij onze voeten neerzetten uit dringenden kleine aanleidingen te voorschijn, wintjids tieren ze op een geliefkoosd plekje,

waar we ons kunnen neerlijen om haar zoete en versterkende geuren in te ademen, doch het blijven meestal kleine bloempjes, die enkel bij groote hoereelheden zich openen, opdat ons oog er zich zoude op vestigen en rusten, ten einde wij niet zonder herendwaalen op een rampspoedigen weg of moedelooz en terningedrukt gaan zitten; ze trekken ons door hare aangename geuren immer voorwaarts.

De hoop of de bloem des levens, die ons hoewel ze ons menigmaal bedriegt en misleide, toch is zij een verkwikkende drank, een donkerend licht in de donkere plaatsen des levens, een zoete stem, welke ons toeroept: "Kom aan, ontmoedigde broeder, wij gaan verder." -

K. L. Buyse.

RANTSOENERING

De Geachte inzender van onderstaand stukje, wil ons door deze mededeeling duidelijk maken, dat niet alleen in de Kampen, maar ook hier te lande, schaarste te aan levensmiddelen heerscht. Daarvan hebben wij geen oogenblik getwijfeld. Hij geeft de hoeveelheid der voedingsartikelen op, die voor een week, van de inwoners van Luist, worden verstrekt. Daargelaten, dat een vergelijking in dezen steeds bedriegelijk is, ware het misschien niet van belang ontbloot geweest, daartegenover, onze nationa levensmiddelen van een week te plaatsen. Wij beschikken echter niet over de noodige gegevens.

Redactie.

Nationa levensmiddelen voor de inwoners van de gemeente Luist van 26 Mei tot en met 1 Juni 1918.

2 kg. aardappelen.
1 ons broodwet
1/2 ons havermeel
2 ons groene erwtten

1 ons rijst

1 ons Venheidsworst

Wader zal worden bekend gemaakt, wanneer de Venheidsworst, die iedere week verwacht kan worden, beschikbaar is.

1 ons Kalfsvleesch, indien beschikbaar.

Zooover de aanvoer toelaat 1/2 pond Regeeringsvisch. Op nader bekend te maken van zal in de loop der week verstrekt worden: 1 ons rijst en 1 kg. aardappelen.

N.B. Steller merkt hierbij op dat Venheidsworst in de laatste drie maanden eenmaal verkrijgbaar is geweest, visch en Kalfsvleesch is eveneens gelven te bekomen; boter is niet te koop.

Hoedgedeelde.

VLAAMSCH TOONEEL

Roger de

Geschandvlekte

Het is een sterke broak, en dat moet hij wel zijn om bij zulke zomerkitte in 't leven te kunnen blijven. Kom een stuk dat fijn is, een letterkundig dessert van de hoofdschotel die het meeuws over het offensief is, en het valt als een knuppel onder een beide kippen. De kippen loopen weg en de knuppel blijft liggen.

Er moet dus naar uitgezien worden; geen fijn tooneelstuk, geen van nicker en eivit druppelende Komedie; daarmee haalt ze geen mees, maar draken die met hun staart de opgestapelde menschen omverstaan en ze komen terug, want ze vragen niet beter dan te gen den grond te worden gemaakt.

Zoo in draak is Roger de Geschandvlekte; hoe het komt dat hij geschandvlekt is en vooral waarom hij het blijft is niet erg duidelijk, want elke moderne, gerdgeaarde jurij zou hem hebben vrijgesproken, nu dat is nog zoo erg niet; het voornaamste is er, hij is "de" geschandvlekte en daar valt niet tegen te vechten, en er dus maar op los met de onmisbare "eenige jaren later" de noodige revolvenschoten en de nooit volprezen naamlooze brieven.

In dit stuk vinden we dat alles, en nog veel meer wat een goed, een echt tooneelstuk kan missen om leefbaar geboren te worden en flink carrière te maken. Maar het volk, ons volk is nu eenmaal nog niet ontwikkeld genoeg om naar iets moois te gaan kijken, en er zijn nog altijd mijvers die daar handig weten profijt uit te trekken.

Dat allea ons volk, ons Vlaamsche volk nog zoo achterlijk is, is gelukkig ook niet geheel waar. Lagen we b.v. in Amsterdam dit seizoen geen "Blecke Bet" avond na avond voor stampvolle zalen uitgevoerd, en de Parijzenaar gaat ook nog graag een avondje doorbrengen met de "Zwee Weezen".

Zier in het Kamp is het dus een normaal verschijnsel dat het geweten van hen die de verantwoordelijkheid voor de keuze van dergelijke stukken dragen, bepaald moet verlichten.

En als het stuk dan goed gespeeld wordt, mogen ze gerust slapen gaan.

De rol van Roger was in handen van P. de Hond die haar uitstekend speelde; Luversan werd door H. Diecklaerts opperbest weergegeven; Lucien de Nairville door A. Oerbit die goed in de rol paste. H. Cartels was heel goed als de jonge Raymond de Nairville, terwijl G. Roek een goed officier van Justitie daanstelt. A. Van Baalen, R. Laverius en A. Verreke speelden opperbest de rollen van Julia de Nairville, Suzanne en Gerwilt te Laroque. De overige rollen waren in handen van C. Jansen, L. Lauwaert, J. Meysman, A. Gruwier, A. Van Houe, J. Jeurissen, A. Asperlaagh, enz. Die allen het hunne op uitstekende wijze bijdroegen om het mees te verzekeren.

De kleine Germaine De Heyden speelde als niet één de lange en moeilijke rol der kleine Suzanne Laroque. Reeds in het vorige stuk had zij veel losheid getoond toen ze, samen met haar broer Mathieu De Heyder, de kinderen van herte Klepken heeft gespeeld. Ook dat was evenals dit: opperbest.

K.V.H.

Met den wijzen man.

In 't leven zijn er tal van kleine, maar toch ware en diepgeveldte ellenden om dewelke we niet anders dan glimlachen kunnen. Maar die glimlach is er eene die rimpels in het gelaat brengt, in plaats van knuiltjes.

't Is een anders font als hij ondankebaar is, maar 't is de mijne, als ik z'n dankbaarheid niet verdien.

Wij overwinnen het noodlot wanneer wij er ons blijmoedig aan onderwerpen.

Hoer verder onze kennis gaat, des te breeder wordt het stroomgebied van ons leven.

Philo.

**PHENIX
BROUWERIJ
AMERSFOORT**

J. GROOTENDORST

HOF N° 38

RUIME SORTERING VAN ALLE SOORTEN
SCHOENEN EN LAARZEN
DEGELIJKE KWALITEIT

Wed. I. A. de Vries.
Lieve Vrouwestraat 50.
Amersfoort.
Goedkoopste adres
voor yewaren en
gereedschappen.
Voor Belgen speciaal tarief.

FOTOGRAFIE.

L. B. J. SERRE

Tershillende kunstwerken
Beinterneerd Belgisch personeel
KAMPI en UTRECHTSCHEN WEG 12.
MINK PRINZENVERZORGER.

ODEON

KROMMESTRAAT

DANSLESSEN

Alle dagen van 7 1/2 tot 11 u
Vrijdag uitgezonderd
Landags van 3 1/2 tot 5 1/2
en van 7 tot 11 u. - Danslessen
Maandags van 7 1/2 u.

ROOKT

DRAGON

TABAK

FABRIKANT J. BRUNO GRONINGEN.

HE HENKAMP

LANGESTR. HOEK LANGEGRAENT
Costumes voor Leeren
Overjassen enz.
Grote keus van Weefstoffen
1° hoedanigheid
Gematigde prijzen

OULDSTE ADRES

G. HULST

HOF 42.

Boter, Kaas
en eisenhandel
Aanbevolen door de
Belgen.

METAALWARENHANDEL

"VULKAAN"

LANGESTRAAT 90.

HUISHOUDELIJKE ARTIEKELEN
GEREEDSCHAPPEN EN MATERIALEN
RUIME SORTERING
AANBEVELEND P. NIEROP

CAFÉ

TUSSCHEN

ALBERTSDORP

Sels

Josephine

EN
KRAAIENHORST
EERSTE KWALITEIT
MAASTRICHT EN PILSENER.

L. HOUBAER

LANGESTRAAT 62-64-66

**HEEREN EN
KINDER
KLEEDING**

— JE ADRES —

WEST FLANDRIA

VAARTKAAL ROESLAERE

De beste pannen, stee-
nen, buizen, beespotten,
waterbakken.

Gewaarborgd waterdicht
gewasent en gestampt beton.
Wachtverende middelen voor
nieuwe gebouwen
Ontvochtiging van oude
gebouwen.

DEPOT. THOUROT. DIXMUDE
BESTUURDER: RAYM. STEYAERT

BÛKANTOOR

TE

BRUSSEL

RUE ROYALE 139

HOOFDKANTOOR

ROTTERDAM

WESTESTRAAT 3

A. SERNE & ZOON

TEL. 5954 COSTUMIERS OPGERICHT 1866

GROENENBURGWAL 56 AMSTERDAM

LEYERANCIERS VAN DE SCHOUWBURGEN

VAN ZEIST. HARDERWUK

LEYEREN COSTUMES IN HUUR VOOR: Spiochten,
tooneel, gecostumeerde bals, enz.
NATIONALE KLEEDERDRACHTEN.

DE AREND

ARNHEMSCHEWEG
AMERSFOORT

Gelegenheid tot dansen
Elken Woensdag van 8 u
tot 10 u.

en des Landagsmiddags
van 2 1/2 u tot 4 1/2 u

DE DANSLEERAAR STEINEN

**CAFÉ-RESTAURANT
HOTEL**

**HUIS TEN HALVE
SOESTERBERG**

Grote hof. Veranda.
Langenavon verblijf.
Verzorgde keukens en kelders
J. PUTMAN

F. W. VANBEEK

KERKSTRAAT 4 TEL. 457

Speciaal adres voor
het laten bouwen van
rijwielen. Grote moderne
reparatieinrichting voor
alle rijwielen en motoren.

**BELGISCHE
BANKETBAKKERIJ**

C. STOOVE
UTRECHTSCHESTRAAT

VRUCHTEN

TAARTEN

S. NIKLAAS

VAN HASSELT